

Quy Trình Chăm Sóc Chó Đẻ - Hướng Dẫn Chi Tiết

Hướng dẫn toàn diện về cách chăm sóc chó mẹ và đàn chó con từ giai đoạn chuẩn bị đến khi cai sữa. Thông tin chuyên sâu giúp đảm bảo sức khỏe và sự phát triển tốt nhất cho thú cưng của bạn.

Tư Vấn Trực Tiếp

Tìm Bác Sĩ Thú Y

Chuẩn Bị Không Gian Và Dụng Cụ Trước Khi Sinh

Việc chuẩn bị chu đáo trước khi chó cái sinh nở là yếu tố quan trọng quyết định sự thành công của quá trình này. Đầu tiên, bạn cần **phân bố một không gian yên tĩnh**, tránh xa khu vực đông người qua lại và hạn chế tiếp xúc với người lạ để giảm stress cho chó mẹ.

Hộp đẻ (whelping box) cần được chuẩn bị kỹ lưỡng với các tiêu chí: đủ rộng để chó mẹ có thể xoay chuyển thoải mái, có thành hơi cao để giữ chó con không bò ra ngoài, nhưng đủ thấp để chó mẹ có thể ra vào dễ dàng. Nền hộp nên lót vật liệu thấm hút tốt, dễ thay thế và vệ sinh.

Dụng Cụ Y Tế Cần Thiết

- Khăn bông mềm, sạch để lau chó con
- Găng tay y tế vô trùng
- Nhiệt kế dành cho thú cưng
- Đèn sưởi hoặc thảm sưởi an toàn
- Kéo y tế vô trùng (để cắt dây rốn nếu cần)
- Chỉ khâu phẫu thuật hoặc chỉ catgut
- Dung dịch iốt để sát trùng

Bạn nên sắp xếp mọi thứ ít nhất 1-2 tuần trước ngày dự sinh, đồng thời tham khảo ý kiến bác sĩ thú y để được hướng dẫn cụ thể cho trường hợp của chó cưng nhà bạn.

Theo Dõi Dấu Hiệu Sắp Sinh Và Hỗ Trợ Sinh Nở

Khi gần đến ngày sinh, chó mẹ sẽ thể hiện nhiều dấu hiệu đặc trưng mà người chăm sóc cần chú ý. Khoảng 12-24 giờ trước khi sinh, chó cái thường bỏ ăn, tỏ ra lo lắng, bồn chồn và hay tìm nơi yên tĩnh để cào ổ. Nhiệt độ cơ thể chó mẹ cũng giảm xuống dưới 37,5°C trong vòng 24 giờ trước khi chuyển dạ.

Giai Đoạn 1

Chó cái bắt đầu co thắt tử cung, nhưng chưa thấy rõ. Kéo dài 6-12 giờ. Chó sẽ thở nhanh, run rẩy, có thể nôn.

1

Giai Đoạn 3

Nhau thai sẽ được đẩy ra sau mỗi chó con, thường trong vòng 15 phút. Chó mẹ có thể ăn nhau thai, đây là bản năng tự nhiên.

3

Giai Đoạn 2

Co thắt mạnh hơn, có thể nhìn thấy. Chó con đầu tiên xuất hiện sau 20-60 phút. Mỗi chó con cách nhau 30-60 phút.

Bạn nên liên hệ bác sĩ thú y ngay lập tức nếu: chó mẹ chuyển dạ mạnh hơn 30-60 phút mà không sinh được chó con; chó mẹ yếu, có dấu hiệu kiệt sức; có máu đỏ tươi chảy nhiều; hoặc quá trình sinh kéo dài hơn 12 giờ mà vẫn chưa hoàn tất.

Sau khi chó con chào đời, nếu chó mẹ không làm sạch màng bọc và kích thích chó con thở, bạn cần nhanh chóng hỗ trợ: nhẹ nhàng lau sạch chó con bằng khăn mềm, đặc biệt là khu vực miệng và mũi để đảm bảo chó con thở được.

Chăm Sóc Sức Khỏe Và Phục Hồi Cho Chó Mẹ Sau Sinh

Giai đoạn hậu sản đòi hỏi sự chăm sóc đặc biệt để chó mẹ phục hồi sức khỏe và có đủ sữa nuôi đàn con. Ngay sau khi sinh, chó mẹ cần được nghỉ ngơi trong môi trường yên tĩnh, ấm áp và thoải mái. Đảm bảo luôn có nước sạch và thức ăn dễ tiêu hóa trong tầm với.

Chế độ dinh dưỡng cho chó mẹ sau sinh cần giàu năng lượng, protein chất lượng cao và canxi. Lý tưởng nhất là sử dụng thức ăn chuyên dụng dành cho chó mẹ đang cho con bú, với lượng thức ăn tăng dần theo số lượng chó con và thời gian cho con bú.

Kiểm Tra Tuyến Vú

Hàng ngày, kiểm tra tuyến vú của chó mẹ để phát hiện sớm dấu hiệu viêm vú: đỏ, nóng, cứng, đau khi chạm vào. Viêm vú không chỉ gây đau đớn cho chó mẹ mà còn ảnh hưởng đến nguồn sữa cho chó con.

Theo Dõi Dịch Âm Đạo

Trong 2-3 tuần đầu sau sinh, chó mẹ sẽ có dịch âm đạo màu đỏ sẫm đến nâu đỏ, dần chuyển sang màu hồng nhạt. Nếu dịch có mùi hôi, màu xanh hoặc chảy máu đỏ tươi kéo dài, cần đưa chó đến bác sĩ thú y ngay.

Bổ Sung Vitamin

Bổ sung vitamin tổng hợp, canxi và khoáng chất theo chỉ định của bác sĩ thú y để đảm bảo chó mẹ không bị kiệt sức, thiếu canxi hoặc các vấn đề sức khỏe khác trong quá trình cho con bú.

Đưa chó mẹ đi khám bác sĩ thú y trong vòng 24-48 giờ sau khi sinh và tuân thủ lịch tái khám định kỳ để đảm bảo quá trình phục hồi diễn ra tốt đẹp. Chó mẹ khỏe mạnh là yếu tố quan trọng quyết định sự phát triển khỏe mạnh của đàn chó con.

Giữ Ấm Và Vệ Sinh Cho Chó Con Mới Sinh

Chó con sơ sinh rất nhạy cảm với nhiệt độ môi trường do chúng chưa thể tự điều hòa thân nhiệt. Trong tuần đầu tiên, nhiệt độ lý tưởng trong khu vực chó con nằm cần được duy trì ở mức 28-32°C. Sử dụng đèn sưởi hoặc thảm sưởi an toàn đặt ở một góc của hộp đẻ để chó con có thể di chuyển ra xa nguồn nhiệt nếu quá nóng.

Vệ Sinh Ban Đầu

Ngay sau khi sinh, lau sạch chất nhầy ở miệng, mũi bằng khăn mềm sạch. Đảm bảo đường thở thông thoáng. Nếu chó mẹ không liếm sạch chó con, hãy nhẹ nhàng lau khô toàn bộ cơ thể chó con.

Theo Dõi Nhiệt Độ

Kiểm tra nhiệt độ chó con thường xuyên. Chó con lạnh sẽ tỏ ra bứt rứt, kêu nhiều và di chuyển chậm chạp. Chó con quá nóng sẽ tìm cách tránh xa nguồn nhiệt và thở nhanh.

Cách Ly Khi Cần

Nếu phát hiện chó con yếu, không bú được, cần cách ly và ủ ấm riêng, đồng thời cho bú bằng sữa công thức dành cho chó con sơ sinh qua ống tiêm không kim.

Vệ sinh hàng ngày cho chó con bằng cách dùng khăn ẩm lau nhẹ vùng bụng dưới để kích thích đi tiểu và đại tiện, đặc biệt trong 2-3 tuần đầu khi chó con chưa tự đi vệ sinh được. Việc này thường do chó mẹ đảm nhận, nhưng trong một số trường hợp, bạn cần hỗ trợ.

Đặc biệt chú ý đến dây rốn của chó con trong những ngày đầu. Nếu dây rốn chưa rụng hoàn toàn, theo dõi dấu hiệu viêm nhiễm và sát trùng nhẹ bằng dung dịch iốt loãng nếu cần thiết.

Hỗ Trợ Dinh Dưỡng Cho Chó Con Sơ Sinh

Sữa đầu (colostrum) của chó mẹ trong 24 giờ đầu tiên sau khi sinh chứa các kháng thể thiết yếu giúp bảo vệ chó con khỏi nhiều bệnh tật. Đảm bảo mọi chó con đều có cơ hội bú sữa đầu này, ngay cả những chó con yếu ớt nhất.

Mỗi chó con cần được bú sữa ít nhất 8-12 lần/ngày trong tuần đầu tiên. Để kiểm tra xem chó con có được bú đủ không, bạn nên theo dõi cân nặng hàng ngày - chó con khỏe mạnh sẽ tăng từ 5-10% trọng lượng cơ thể mỗi ngày trong giai đoạn đầu.

Nếu chó mẹ không có đủ sữa hoặc từ chối cho con bú, bạn cần bổ sung sữa công thức chuyên dụng cho chó con. **Tuyệt đối không sử dụng sữa bò thông thường** vì không phù hợp với hệ tiêu hóa của chó con.

8-12

Lần bú/ngày

Số lần tối thiểu chó con cần được bú trong những tuần đầu

5-10%

Tăng trọng/ngày

Tỷ lệ tăng trưởng hàng ngày của chó con khỏe mạnh

2-3h

Khoảng cách bữa bú

Thời gian giữa các bữa bú cho chó con phải nuôi bằng tay

Khi chó con được khoảng 3-4 tuần tuổi, bạn có thể bắt đầu giới thiệu thức ăn mềm, nghiền nhuyễn trộn với sữa công thức hoặc nước ấm. Thức ăn này nên chuyên biệt cho chó con và giàu dinh dưỡng. Quá trình cai sữa hoàn toàn thường diễn ra khi chó con được 6-8 tuần tuổi.

Quan Sát Tăng Trưởng Và Phát Hiện Dấu Hiệu Bất Thường

Theo dõi sự phát triển của chó con là một phần quan trọng trong quy trình chăm sóc. Chó con khỏe mạnh sẽ có da hồng hào, lông mượt, mắt sáng và năng động. Chúng thường ngủ nhiều nhưng sẽ thức dậy đòi bú và hoạt động tích cực trong thời gian ngắn.

Biểu Hiện Cần Theo Dõi

- Chó con bú yếu hoặc từ chối bú hoàn toàn
- Chó con tách biệt khỏi đàn, nằm một mình
- Lờ đờ, thiếu năng lượng, ít phản ứng
- Kêu rên liên tục không ngừng
- Đi tiêu chảy hoặc phân có màu bất thường
- Bụng phình to, cứng hoặc đau khi chạm vào
- Không tăng cân hoặc giảm cân liên tục

Việc cân chó con hàng ngày trong hai tuần đầu tiên rất quan trọng để theo dõi sự tăng trưởng. Sử dụng cân kỹ thuật số chính xác và ghi chép cẩn thận trọng lượng của từng chó con để phát hiện sớm bất kỳ vấn đề nào.

Khi phát hiện bất kỳ dấu hiệu bất thường nào, không nên tự ý điều trị mà cần liên hệ với bác sĩ thú y ngay lập tức. Những ngày đầu đời là giai đoạn cực kỳ quan trọng và nhạy cảm đối với sức khỏe của chó con.

Vệ Sinh Chuồng Trại Và Môi Trường Sống

Môi trường sống sạch sẽ là yếu tố then chốt để phòng ngừa các bệnh truyền nhiễm cho cả chó mẹ và đàn chó con. Trong giai đoạn đầu sau khi sinh, chất thải từ chó mẹ và chó con có thể khiến hộp đẻ nhanh chóng bẩn và ẩm ướt, tạo điều kiện lý tưởng cho vi khuẩn phát triển.

Thay Lót Ổ Hàng Ngày

Thay thế vật liệu lót ổ ít nhất một lần mỗi ngày, hoặc ngay khi bị bẩn. Sử dụng vật liệu thấm hút tốt như khăn bông cũ, tấm lót chuyên dụng hoặc báo giấy (đặt dưới lớp vải).

Vệ Sinh Chó Mẹ

Làm sạch vùng âm hộ và tuyến vú của chó mẹ bằng khăn ẩm ấm nếu cần thiết. Việc này giúp ngăn ngừa viêm nhiễm và đảm bảo sữa mẹ không bị nhiễm bẩn.

Kiểm Tra Phân và Nước Tiểu

Quan sát phân và nước tiểu của cả chó mẹ và chó con để phát hiện bất thường. Làm sạch ngay khi chó đi vệ sinh để giữ môi trường khô ráo.

Đảm bảo không gian nuôi có thông gió tốt nhưng không có gió lùa trực tiếp vào chó. Nhiệt độ phòng nên duy trì ổn định, tránh thay đổi đột ngột. Khử trùng hộp đẻ và đồ dùng của chó định kỳ bằng dung dịch khử trùng an toàn cho thú cưng.

Sau khi chó con bắt đầu di chuyển nhiều hơn (khoảng 3 tuần tuổi), bạn có thể mở rộng khu vực sống và cung cấp một không gian riêng cho chúng đi vệ sinh, tách biệt với nơi ngủ. Điều này giúp huấn luyện sớm thói quen vệ sinh cho chó con.

Chăm Sóc Sức Khỏe, Tiêm Phòng Và Phòng Bệnh Cho Chó Mẹ & Con

Việc chăm sóc sức khỏe dự phòng là vô cùng quan trọng, đặc biệt trong những tuần đầu đời của chó con khi hệ miễn dịch còn yếu. Mặc dù chó con nhận được kháng thể từ sữa mẹ, nhưng sự bảo vệ này chỉ tạm thời và sẽ giảm dần sau 6-8 tuần.

Tẩy giun là thủ tục cần thiết cho cả chó mẹ và chó con. Chó mẹ nên được tẩy giun trước khi sinh và trong thời gian cho con bú. Chó con bắt đầu tẩy giun từ 2-3 tuần tuổi và lặp lại mỗi 2 tuần cho đến khi được 12 tuần tuổi, sau đó mỗi tháng một lần cho đến 6 tháng tuổi.

6-8 Tuần

Tiêm phòng đầu tiên: bệnh Parvo, Care, viêm gan truyền nhiễm (vaccine 5 trong 1). Khám sức khỏe tổng quát.

1

14-16 Tuần

Tiêm phòng đại lần đầu. Tiêm nhắc lại vaccine 5 trong 1 lần cuối. Tiếp tục tẩy giun và phòng ký sinh trùng ngoài da.

3

2

10-12 Tuần

Tiêm nhắc lại vaccine 5 trong 1. Bắt đầu phòng ngừa bệnh giun tim nếu bác sĩ khuyến nghị.

Các bệnh truyền nhiễm nguy hiểm nhất đối với chó con bao gồm bệnh Parvo, Care và viêm gan truyền nhiễm. Những bệnh này có thể gây tử vong nhanh chóng ở chó con chưa được tiêm phòng. Dấu hiệu cần chú ý bao gồm tiêu chảy (đặc biệt là tiêu chảy có máu), nôn mửa, mất nước, bỏ ăn và suy nhược.

Ngoài tiêm phòng, việc kiểm soát môi trường cũng rất quan trọng. Hạn chế đưa chó con tiếp xúc với môi trường bên ngoài và chó lạ cho đến khi hoàn thành đầy đủ các mũi tiêm phòng cơ bản (thường là sau 16 tuần tuổi).

Lưu Ý Đặc Biệt Và Các Câu Hỏi Thường Gặp

Làm Thế Nào Để Giảm Stress Cho Chó Mẹ?

Hạn chế người lạ tiếp xúc với chó mẹ và đàn con, đặc biệt trong tuần đầu tiên. Giữ môi trường yên tĩnh, tránh tiếng ồn lớn. Duy trì lịch sinh hoạt đều đặn và cho chó mẹ thời gian ngắn rời xa đàn con để nghỉ ngơi.

Khi Nào Nên Tách Chó Con Khỏi Mẹ?

Thời điểm lý tưởng để tách chó con khỏi mẹ là khi chúng được 7-8 tuần tuổi. Tách quá sớm (trước 5 tuần) có thể gây ra các vấn đề về hành vi và phát triển. Tách quá muộn (sau 10 tuần) có thể khiến chó con quá phụ thuộc và khó thích nghi với môi trường mới.

Khi Nào Cần Liên Hệ Bác Sĩ Thú Y Khẩn Cấp?

Đối với chó mẹ: chuyển dạ kéo dài trên 1 giờ không sinh được chó con; chảy máu đỏ tươi nhiều; co giật; sốt cao (trên 39.5°C); từ chối chăm sóc đàn con. Đối với chó con: bỏ bú liên tục; kêu rên không ngừng; tiêu chảy nghiêm trọng; nôn mửa; khó thở; phát ban hoặc sưng tấy.

Đối Với Người Nuôi Lần Đầu

Nếu đây là lần đầu bạn chăm sóc chó đẻ, việc tham khảo ý kiến và được hướng dẫn trực tiếp từ bác sĩ thú y hoặc người có kinh nghiệm là vô cùng quan trọng. Mỗi giống chó và mỗi ca sinh nở đều có những đặc thù riêng cần được quan tâm đúng cách.

Quá trình chăm sóc chó đẻ đòi hỏi sự kiên nhẫn, tỉ mỉ và trách nhiệm cao. Tuy nhiên, đây cũng là trải nghiệm đáng nhớ và đầy ý nghĩa. Với sự chuẩn bị kỹ lưỡng và kiến thức đầy đủ, bạn sẽ có thể đồng hành cùng chó mẹ vượt qua giai đoạn quan trọng này, mang lại sự khởi đầu khỏe mạnh cho thế hệ chó con mới.

Tư Vấn Thú Y Online

Đặt Lịch Khám Định Kỳ